

Задача 1. Фирма произвежда туристически раници. Търсенето им през месеците март, април, май и юни е 100, 200, 180 и 300 др. съответно. В тези четири месеца фирмата може да произведе 50, 180, 280 и 270 др. съответно (защото обемът на производство на раници зависи и от производството на други изделия). През всеки месец търсенето може да се удовлетвори за сметка на:

- 1) производството от текущия месец;
- 2) производството от предишните месеци;
- 3) производството от следващите месеци.

Раницата се продава за 300 лв. Във втория случай се наисяват разходи за съхранение от 10 лв. за една раница на месец; а в третия - 30 лв. глоба (неустойка) за просрочие на една раница за един месец. Да се построи транспортен модел за максимализиране на печалбата на фирмата от продажба на раници.

Решение:

Печалбата (от раници) е равна на приходите $780 \cdot 300 = 234000$ лв. минус разходите за производство минус разходите за складиране и неустойка. Тъй като първата компонента е фиксирана; върху втората няма влияние (при условията на задачата), то максималната печалба ще се постигне при минимални разходи за съхранение и глоба.

Означаваме месеците март, април, май и юни с индекс 1, 2, 3 и 4 съответно. Тогава

данните за търсенето и предлагането ще бъдат

месец	1	2	3	4
предлагане	50	180	280	270
търсене	100	200	180	300

Тъй като общото предлагане е $50 + 180 + 280 + 270 = 780$, а общото търсене - $100 + 200 + 180 + 300 = 780$, транспортният модел ще е затворен. Означаваме с x_{ij} количеството раници, произведени през месец i и продадени през месец j , а с c_{ij} - разходите за съхранение или неустойка на раница, произведена през месец i и продадена през месец j .

Тъй като за раница, произведена през месец i и продадена през същия месец няма разходи нито за съхранение нито за глоба, то:

$$c_{11} = c_{22} = c_{33} = c_{44} = 0$$

Тъй като за раница, произведена през месец i и продадена през месец $j, j > i$ се нагласяват по 10 лв. за съхранение, то $c_{ij} = 10(j - i)$ при $j > i$, или

$$c_{12} = 10, c_{13} = 20, c_{14} = 30$$

$$c_{23} = 10, c_{24} = 20, c_{34} = 10$$

За раница, произведена през месец i и продадена през месец j като $i > j$ се нагласява по 30 лв. неустойка, тогава $c_{ij} = 30(i - j)$ при $i > j$, или

$$c_{21} = 30, c_{31} = 60, c_{41} = 90$$

$$c_{32} = 30, c_{42} = 60, c_{43} = 90$$

Тогава целевата функция, подложена на минимизиране ще бъде:

$$Z = 10x_{12} + 20x_{13} + 30x_{14} + 10x_{23} + 20x_{24} + 10x_{34} + 30x_{21} + 60x_{31} + 90x_{41} + 30x_{32} + 60x_{42} + 30x_{43} \rightarrow \min$$

Ограничения, свързани с предлагането:

$$x_{11} + x_{12} + x_{13} + x_{14} = 50$$

$$x_{21} + x_{22} + x_{23} + x_{24} = 180$$

$$x_{31} + x_{32} + x_{33} + x_{34} = 280$$

$$x_{41} + x_{42} + x_{43} + x_{44} = 270$$

Ограничения, свързани с търсенето:

$$x_{11} + x_{21} + x_{31} + x_{41} = 100$$

$$x_{12} + x_{22} + x_{32} + x_{42} = 200$$

$$x_{13} + x_{23} + x_{33} + x_{43} = 180$$

$$x_{14} + x_{24} + x_{34} + x_{44} = 300$$

Задача 2. Да се реши транспортната задача, ако векторът на предлагане е

$$\vec{a} = (160, 140, 170, 130);$$

векторът на търсене -

$$\vec{b} = (120, 150, 130, 200).$$

и матрицата на транспортните разходи

$$C = \begin{vmatrix} 7 & 8 & 1 & 2 \\ 4 & 5 & 9 & 8 \\ 9 & 2 & 3 & 6 \\ 1 & 4 & 5 & 3 \end{vmatrix}$$

Решение:

По метода на северозападния ъгъл (без свързване с коефициентите c_{ij}) съставим първоначален транспортен план:

	120	150	130	200
160	120 ⁷	40 ⁸	1	2
140	4	110 ⁵	30 ⁹	8
170	9	2	100 ³	70 ⁶
130	1	4	5	130 ³

Този план е неизроден, защото са пълни $m+n-1 = 4+4-1 = 7$ клетки. Първоначалните транспортни разходи са $Z_0 = 120 \cdot 7 + 40 \cdot 8 + 110 \cdot 5 + 30 \cdot 9 + 100 \cdot 3 + 70 \cdot 6 + 130 \cdot 3 = 840 + 320 + 550 + 270 + 300 + 420 + 390 = 3090$

Означаваме с S_{ij} потенциалите на клетките; с u_i потенциалите на редовете и с v_j - потенциалите на стълбовете. На база на равенството

$$S_{ij} = u_i + v_j + c_{ij}$$

и като дадем на първия стълб потенциал 0 ($v_1 = 0$) определяме потенциалите на редовете и стълбовете, имайки пред вид, че потенциалите на запълнените клетки са нули:

$$S_{11} = u_1 + v_1 + c_{11} \Rightarrow 0 = u_1 + 0 + 7 \Rightarrow u_1 = -7$$

$$S_{12} = u_1 + v_2 + c_{12} \Rightarrow 0 = -7 + v_2 + 8 \Rightarrow v_2 = -1$$

$$S_{22} = u_2 + v_2 + c_{22} \Rightarrow 0 = u_2 - 1 + 5 \Rightarrow u_2 = -4$$

$$S_{23} = u_2 + v_3 + c_{23} \Rightarrow 0 = -4 + v_3 + 9 \Rightarrow v_3 = -5$$

$$S_{33} = u_3 + v_3 + c_{33} \Rightarrow 0 = u_3 - 5 + 3 \Rightarrow u_3 = 2$$

$$S_{34} = u_3 + v_4 + c_{34} \Rightarrow 0 = 2 + v_4 + 6 \Rightarrow v_4 = -8$$

$$S_{44} = u_4 + v_4 + c_{44} \Rightarrow 0 = u_4 - 8 + 3 \Rightarrow u_4 = 5$$

Това ни позволява да определим потенциалите на непълнените клетки:

$$S_{13} = u_1 + v_3 + c_{13} = -7 - 5 + 1 = -11$$

$$S_{14} = u_1 + v_4 + c_{14} = -7 - 8 + 2 = -13$$

$$S_{21} = u_2 + v_1 + c_{21} = -4 + 0 + 4 = 0$$

$$S_{24} = u_2 + v_4 + c_{24} = -4 - 8 + 8 = -4$$

$$S_{31} = u_3 + v_1 + c_{31} = 2 + 0 + 9 = 11$$

$$S_{32} = u_3 + v_2 + c_{32} = 2 - 1 + 2 = 3$$

$$S_{41} = u_4 + v_1 + c_{41} = 5 + 0 + 1 = 6$$

$$S_{42} = u_4 + v_2 + c_{42} = 5 - 1 + 4 = 8$$

$$S_{43} = u_4 + v_3 + c_{43} = 5 - 5 + 5 = 5$$

Окончателно матрицата на оценките на клетките е

$$S = \begin{vmatrix} 0 & 0 & -11 & -13 \\ 0 & 0 & 0 & -4 \\ 11 & 3 & 0 & 0 \\ 6 & 8 & 5 & 0 \end{vmatrix}$$

Тъй като има клетки с отрицателни оценки, транспортният план е неоптимален.

Вземаме клетката с най-малка оценка - това е (1, 4); нейната оценка е -13.

Изхождайки от клетка (1, 4) и движейки се само през заетите клетки, трябва да се върнем пак в същата клетка, като е забранено да правим два последователни хода в един и същ ред или стълб. Подходящ е цикъл (обозначен на първата транспортна таблица) $(1, 4) \rightarrow (3, 4) \rightarrow (3, 3) \rightarrow (2, 3) \rightarrow (2, 2) \rightarrow (1, 2) \rightarrow (1, 4)$. Клетките, към които прибавяме товари са през една, изхождайки от първата, т.е. (1, 4), (3, 3), (2, 2);

От другите клетки $(3,4)$, $(2,3)$ и $(1,2)$ изваждаме товари. Тъй като в $(3,4)$ има 70, в $(2,3)$ - 30 и в $(1,2)$ - 40 и $\min\{70, 30, 40\} = 30$, то от тях изваждаме по 30 единици товар, които добавяме към товарите на клетки $(1,4)$, $(3,3)$ и $(2,2)$. Така получаваме нов транспортен план:

	120	150	130	200
160	120 ⁷	10 ⁸		30 ²
140		140 ⁵		8
170		2	130 ³	40 ⁶
130		4	5	130 ³

Сегашните транспортни разходи са $Z_1 = 120 \cdot 7 + 10 \cdot 8 + 30 \cdot 2 + 140 \cdot 5 + 130 \cdot 3 + 40 \cdot 6 + 130 \cdot 3 = 840 + 80 + 60 + 700 + 390 + 240 + 390 = 2700$

Намираме потенциалите на редовете и стълбовете ($V_1 = 0$):

$$S_{11} = u_1 + v_1 + c_{11} \Rightarrow 0 = u_1 + 0 + 7 \Rightarrow u_1 = -7$$

$$S_{12} = u_1 + v_2 + c_{12} \Rightarrow 0 = -7 + v_2 + 8 \Rightarrow v_2 = -1$$

$$S_{14} = u_1 + v_4 + c_{14} \Rightarrow 0 = -7 + v_4 + 2 \Rightarrow v_4 = 5$$

$$S_{22} = u_2 + v_2 + c_{22} \Rightarrow 0 = u_2 - 1 + 5 \Rightarrow u_2 = -4$$

$$S_{34} = u_3 + v_4 + c_{34} \Rightarrow 0 = u_3 + 5 + 6 \Rightarrow u_3 = -11$$

$$S_{33} = u_3 + v_3 + c_{33} \Rightarrow 0 = -11 + v_3 + 3 \Rightarrow v_3 = 8$$

$$S_{44} = u_4 + v_4 + c_{44} \Rightarrow 0 = u_4 + 5 + 3 \Rightarrow u_4 = -8$$

Сегга можем да пресметнем оценките на незатоплените клетки:

$$S_{13} = u_1 + v_3 + c_{13} = -7 + 8 + 1 = 2$$

$$S_{21} = u_2 + v_1 + c_{21} = -4 + 0 + 4 = 0$$

$$S_{23} = u_2 + v_3 + c_{23} = -4 + 8 + 9 = 13$$

$$S_{24} = u_2 + v_4 + c_{24} = -4 + 5 + 8 = 9$$

$$S_{31} = u_3 + v_1 + c_{31} = -11 + 0 + 9 = -2$$

$$S_{32} = u_3 + v_2 + c_{32} = -11 - 1 + 2 = -10$$

$$S_{41} = u_4 + v_1 + c_{41} = -8 + 0 + 1 = -7$$

$$S_{42} = u_4 + v_2 + c_{42} = -8 - 1 + 4 = -5$$

$$S_{43} = u_4 + v_3 + c_{43} = -8 + 8 + 5 = 5$$

Така получаваме матрицата на оценките за вюрата транспортна таблица:

$$S = \begin{vmatrix} 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 13 & 9 \\ -2 & -10 & 0 & 0 \\ -7 & -5 & 5 & 0 \end{vmatrix}$$

Транспортният план е неоптимален (поради наличието на отрицателни оценки s_{ij}). Избираме най-малката оценка - за клетка (3,2) оценката е -10. Съставяме цикъл, изхождайки от клетка (3,2), това е $(3,2) \rightarrow (3,4) \rightarrow (1,4) \rightarrow (1,2) \rightarrow (3,2)$. Ще прибавим товари към (3,2) и (1,4), а ще изваждаме от (3,4) и (1,2). В (3,4) има 40, а в (1,2) - 10; $\min\{40, 10\} = 10$, следователно от (3,4) и (1,2) ще извадим 10, а към (3,2) и (1,4) ще прибавим 10. Така получаваме третата транспортна таблица:

	120	150	130	200	u_i
160	120^7	8	1	40^2	$u_1 = -7$
140	4	140^5	9	8	$u_2 = -14$
170	9	10 ²	130^3	30^6	$u_3 = -11$
130	1	4	5	130^3	$u_4 = -8$
V_j	$V_1 = 0$	$V_2 = 9$	$V_3 = 8$	$V_4 = 5$	

$$Z_2 = 120 \cdot 7 + 40 \cdot 2 + 140 \cdot 5 + 10 \cdot 2 + 130 \cdot 3 + 30 \cdot 6 + 130 \cdot 3 = 840 + 80 + 700 + 20 + 390 + 180 + 390 = 2500$$

$$S = \begin{vmatrix} 0 & 10 & 2 & 0 \\ -10 & 0 & 3 & -1 \\ -2 & 0 & 0 & 0 \\ -7 & 5 & 5 & 0 \end{vmatrix}$$

Отново транспортният план е неоптимален; клетката с най-малка оценка е (2, 1). Цикълът е $(2, 1)^{(+)} \rightarrow (1, 1)^{(-)} \rightarrow (1, 4)^{(+)} \rightarrow (3, 4)^{(-)} \rightarrow (3, 2)^{(+)} \rightarrow (2, 2)^{(-)} \rightarrow (2, 1)^{(+)}$. В клетките с (-) товарите са: (1, 1) - 120; (3, 4) - 30; (2, 2) - 140; $\min\{120; 30; 140\} = 30$. Така, че от товарите в клетки (1, 1), (3, 4) и (2, 2) ще извадим 30, а изм. товарите в клетки (2, 1), (1, 4) и (3, 2) ще прибавим 30. Така получаваме таблица, съответстваща на четвърти транспортен план

	120	150	130	200	\sum_i
160	90 ⁷	8	1	40 ²	-7
140	30 ⁴	140 ⁵	9	8	-4
170	9	40 ²	130 ³	6	-1
130	1	4	5	130 ³	-2
v_j	0	-1	-2	5	

$$Z_3 = 630 + 140 + 120 + 550 + 80 + 390 + 390 = 2300$$

$$S = \begin{vmatrix} 0 & 0 & -8 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 9 \\ 8 & 0 & 0 & 10 \\ -1 & 1 & 2 & 0 \end{vmatrix}$$

Този план също не е оптимален. Клетката с минимална (отрицателна) оценка е (1, 3). Образуваме цикъла $(1, 3)^{(+)} \rightarrow (1, 1)^{(-)} \rightarrow (2, 1)^{(+)} \rightarrow (2, 2)^{(+)} \rightarrow (3, 2)^{(+)} \rightarrow (3, 3)^{(+)} \rightarrow (1, 3)$.

В клетките с (-) имаме товари (1, 1) - 90; (2, 2) - 110 и (3, 3) - 130. Тъй като $\min\{90, 110, 130\} = 90$, то от тези клетки вадим 90 единици товар, а в клетките с (+) (1, 3), (2, 1) и (3, 2) прибавяме 90. Така получаваме петата транспортна таблица:

	120	150	130	200	u_i
160	7	8	90 ¹	70 ²	$u_1 = 1$
140	120 ⁴	20 ⁵	9	8	$u_2 = -4$
170	9	130 ²	40 ³	6	$u_3 = -1$
130	1	4	5	130 ³	$u_4 = 0$
v_j	$v_1 = 0$	$v_2 = -1$	$v_3 = -2$	$v_4 = -3$	

$$Z_4 = 90 + 140 + 480 + 100 + 260 + 120 + 390 = 1580$$

$$S = \begin{vmatrix} 8 & 8 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 1 \\ 8 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & 3 & 3 & 0 \end{vmatrix}$$

Тъй като всички оценки $s_{ij} \geq 0$ са неотрицателни, този транспортен план е оптимален, т.е. $Z_{\min} = Z_4 = 1580$. Използва се при

$$x_{11} = 0, x_{12} = 0, x_{13} = 90, x_{14} = 70$$

$$x_{21} = 120, x_{22} = 20, x_{23} = 0, x_{24} = 0$$

$$x_{31} = 0, x_{32} = 130, x_{33} = 40, x_{34} = 0$$

$$x_{41} = 0, x_{42} = 0, x_{43} = 0, x_{44} = 130.$$

Задача 3. Съществуват четири бази A_1, A_2, A_3 и A_4 и четири търговски пункта B_1, B_2, B_3 и B_4 . Разстоянията между базите и търговските пунктове са зададени с матрицата

$$\begin{vmatrix} 9 & 3 & 4 & 8 \\ 4 & 6 & 7 & 11 \\ 5 & 8 & 8 & 4 \\ 6 & 12 & 5 & 9 \end{vmatrix}$$

Необходимо е да се намери такъв възмъжен

нозначно съответствие между бази и търговски пунитове, при което сумата от разстоянията да е минимална.

Решение:

Намираме минимумите по редове и ги изваждаме от всеки елемент от съответния ред:

9	3	4	8	-3	→	6	0	1	5
4	6	7	11	-4		0	2	3	7
5	8	8	4	-4		1	4	4	0
6	12	15	9	-6		0	6	9	3

Намираме минимумите по стълбове и ги изваждаме от всеки елемент от съответния стълб

6	0	1	5	→	6	0	0	5
0	2	3	7		0	2	2	7
1	4	4	0		1	4	3	0
0	6	9	3		0	6	8	3

-0 -0 -1 -0

Вторият ред е с една нула - ограждаме я (на позиция (2,1)) и загериваме нулата на позиция (4,1). Вторият и третият стълб са с по една нула - избираме нулата на позиция (1,2) и я ограждаме, а нулата на позиция (1,3) - загериваме. Нулата на позиция (3,4) е сама в реда и стълба си, затова я ограждаме. Полуограждаме

6	⊙	⊗	5
⊙	2	2	7
1	4	3	⊙
⊗	6	8	3

Оградените нули са 3, така че плана не е оптимален.

Минималният брой линии, загериващи всички нули е 3 - първият ред и първият и четвърти стълб. Полутоваме

6	⊙	8	5
⊙	2	2	7
1	4	3	⊙
8	6	8	3

Минимума на числата в незагерените позиции е

$$\min\{2, 2, 4, 3, 6, 8\} = 2$$

От всички незагерените клетки взимам 2; ~~от~~ пресечните клетки на загериващите линии (1, 1) и (1, 4) - прибавяме 2, а останалите - без промяна. Ще имаме

8	0	0	7
0	0	0	7
1	2	1	0
0	4	6	3

В четвъртия ред има една нула (на позиция (4, 1)) - ограждаме я и загериваме тази на позиция (2, 1). В четвъртия стълб има една нула (на позиция (3, 4)) - ограждаме я. Така полутоваме таблицата

8	0	0	7
0	0	0	7
1	2	1	⊙
⊙	4	6	3

От останалите нули ограждаме тази на позиция (2, 2), тези които са на същия ред (на по-

зице (2,3)) и стълб (на позиция (1,2)) зачервяваме.
Нулата на позиция (1,3) също я очервяваме. Така полуцаваме таблицата

8	0	0	7
8	0	0	7
1	2	1	0
0	4	6	3

Сега във всеки ред и стълб има по една нула
 \Rightarrow планът е оптимален. Разпределението
 търговски базч-обекти е

от A_1 към B_3 с разход 4

от A_2 към B_2 — " — 6

от A_3 към B_4 — " — 4

от A_4 към B_1 — " — 6

минимален общ разход 20

Задача 4. Дадени са три вида финансови инструменти А, В и С. Техните доходности са $\tau_A=10$, $\tau_B=15$ и $\tau_C=25$; рисковете им са $\sigma_A=4$, $\sigma_B=6$ и $\sigma_C=10$; а ковариациите — $\text{COV}_{A,B}=15$, $\text{COV}_{A,C}=-6$ и $\text{COV}_{B,C}=10$.

Да се намерят:

а) структурата на портфейл, съставен от трите финансови инструмента с доходност не по-малка от тази на В и минимален риск;

б) структурата на портфейл, съставен от трите финансови инструмента с риск не по-голям от този на В и максимална доходност.

Решение:

Първо да съставим формулите за доходност-

та и раска на портфейл, съдържащ А, В и С.
За доходността τ_p ще имаме:

$$\tau_p = \tau_A n_A + \tau_B n_B + \tau_C n_C = 10n_A + 15n_B + 25n_C$$

$$\text{Но } n_A + n_B + n_C = 1 \Rightarrow n_C = 1 - n_A - n_B$$

Така получаваме

$$\begin{aligned} \tau_p &= 10n_A + 15n_B + 25(1 - n_A - n_B) = \\ &= 25 - 15n_A - 10n_B \end{aligned}$$

Сега да пресметнем σ_p^2 :

$$\begin{aligned} \sigma_p^2 &= \sigma_A^2 n_A^2 + \sigma_B^2 n_B^2 + \sigma_C^2 n_C^2 + 2\sigma_{A,B} n_A n_B + \\ &+ 2\sigma_{A,C} n_A n_C + 2\sigma_{B,C} n_B n_C = \\ &= 16n_A^2 + 36n_B^2 + 100(1 - n_A - n_B)^2 + \\ &+ 30n_A n_B - 12n_A(1 - n_A - n_B) + \\ &+ 20n_B(1 - n_A - n_B) = \\ &= 16n_A^2 + 36n_B^2 + 100 + 100n_A^2 + 100n_B^2 \\ &- 200n_A - 200n_B + 200n_A n_B + 30n_A n_B \\ &- 12n_A + 12n_A^2 + 12n_A n_B + 20n_B - 20n_A n_B \\ &- 20n_B^2 = \\ &= 128n_A^2 + 116n_B^2 + 222n_A n_B - 212n_A - 180n_B + 100 \end{aligned}$$

а) Трябва да решим оптимизационната задача

$$\sigma_p^2 = 128n_A^2 + 116n_B^2 + 222n_A n_B - 212n_A - 180n_B + 100 \rightarrow \min$$

$$\text{при } \tau_p = 25 - 15n_A - 10n_B \geq 15$$

Знаем, че при тези задачи от квадратичното оптимизиране решението се постига на границата, затова

$$\tau_p = 25 - 15n_A - 10n_B = 15 \Rightarrow$$

$$10 = 15n_A + 10n_B$$

Тази задача се свежда до задача за екстремум на една променлива - изразяваме $n_B = 1 - 1,5n_A$ и заместваме в целевата функция:

$$\sigma_p^2 = 128n_A^2 + 116(1 - 1,5n_A)^2 + 222n_A(1 - 1,5n_A)$$

$$\begin{aligned}
 & -212n_A - 180(1 - 1,5n_A) + 100 = \\
 & = 128n_A^2 + 116 - 348n_A + 261n_A^2 + 222n_A \\
 & \quad - 333n_A^2 - 212n_A - 180 + 270n_A + 100 = \\
 & = 56n_A^2 - 68n_A + 36
 \end{aligned}$$

Приравняваме първата производна на целевата функция на нула:

$$(\sigma_p^2)' = 112n_A - 68 = 0 \Leftrightarrow n_A = 0,607$$

Тогава ще имаме

$$\begin{aligned}
 (\sigma_p^2)_{\min} &= \sigma_p^2(n_A = 0,607) = \\
 &= 56 \cdot (0,607)^2 - 68 \cdot 0,607 + 36 = 15,357
 \end{aligned}$$

За минималният риск на този оптимален портфейл ползваме

$$(\sigma_p)_{\min} = \sqrt{15,357} \approx 3,92,$$

т.е. ползваме портфейл, който е по-малко рисков и от А (още по-вече от В), а има същата доходност като В.

От $n_A = 0,607$ ползваме $n_B = 1 - 1,5n_A = 1 - 1,5 \cdot 0,607 = 0,0895 \Rightarrow n_C = 1 - n_A - n_B = 1 - 0,607 - 0,0895 = 0,3035$, т.е. А - 60,7%, В - 8,95% и С - 30,35%. Поразителното е, че в този портфейл с доходността на В толкова В участва най-малко (само с около 9%, което е контраинтуитивно).

б) Сега задачата е

$$\tau_p = 25 - 15n_A - 10n_B \rightarrow \max$$

$$\text{при } \sigma_p^2 = 128n_A^2 + 116n_B^2 + 222n_An_B - 212n_A - 180n_B + 100 \leq \sigma_B^2 = 36$$

Съставяме функцията на Лагранж

$$\begin{aligned}
 \mathcal{L}(n_A, n_B; \lambda) &= 25 - 15n_A - 10n_B + \lambda(128n_A^2 + 116n_B^2 \\
 &\quad + 222n_An_B - 212n_A - 180n_B + 64)
 \end{aligned}$$

Условието от първи ред на тази задача са:

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial n_A} = -15 + \lambda(256n_A + 222n_B - 212) = 0$$

$$\frac{\partial Z}{\partial n_B} = -10 + \lambda(232n_B + 222n_A - 180) = 0$$

$$\frac{\partial Z}{\partial \lambda} = 128n_A^2 + 116n_B^2 + 222n_A n_B - 212n_A - 180n_B + 64 = 0$$

От първите две уравнения получаваме

$$256n_A + 222n_B - 212 = \frac{15}{\lambda}$$

$$232n_B + 222n_A - 180 = \frac{10}{\lambda^2}$$

Разделяме левите и десни страни на първото равенство със съответните страни на второто:

$$\frac{256n_A + 222n_B - 212}{232n_B + 222n_A - 180} = 1,5$$

или

$$256n_A + 222n_B - 212 = 348n_B + 333n_A - 270 \Rightarrow$$

$$77n_A + 126n_B = 58 \Rightarrow n_B = 0,46 - 0,611n_A$$

Заместваме в третото уравнение и получаваме

$$128n_A^2 + 116(0,46 - 0,611n_A)^2 + 222n_A(0,46 - 0,611n_A) - 212n_A - 180(0,46 - 0,611n_A) + 64 = 0$$

или

$$128n_A^2 + 24,55 - 65,21n_A + 43,31n_A^2 + 102,12n_A - 135,64n_A^2 - 212n_A - 82,8 + 109,98n_A + 64 = 0$$

Окончателно получаваме квадратното уравнение $35,67n_A^2 - 65,11n_A + 5,85 = 0$. Имаме

$$D = (65,11)^2 - 4 \cdot 35,67 \cdot 5,85 \cong 3405 \text{ и } \sqrt{D} \cong 58,35$$

Тогава $(n_A)_{1,2} = \frac{65,11 \pm 58,35}{2}$. При знак "+" корена е вън от интер. $71,34 n_A \in [0, 1]$, затова

$n_A = 0,095$. Тогава получаваме $n_B = 0,402$ и

$n_C = 0,503$. Така за максималната доходност

$$\text{ще имаме } (\tau_r)_{\max} = \tau_r(n_A = 0,095, n_B = 0,402) = 25 - 15 \cdot 0,095 - 10 \cdot 0,402 = 19,555.$$